

آسیب‌شناسی عملکرد بیمه

به طرح جامعی برای صنعت بیمه در کشور نیازمندیم و عملکرد این صنعت باید آسیب‌شناسی شود. به گزارش ایرنا، محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور گفت: دولت این آمادگی را دارد که پیشنهادات سازنده صنعت بیمه را با اولویت پیگیری کند. او افزود: ما از نظر فرهنگی در زمینه صنعت بیمه خیلی فعالیت نکرده‌ایم و هنوز مردم از این صنعت مصونیت‌بخشی درازمدت را تلقی نمی‌کنند و برداشت اجباری بودن از بیمه دارند. هنوز ممکن است یک راننده احساس نکند که بیمه می‌تواند حادثه غیر قابل پیش‌بینی را برای او جبران کند بنابراین فرهنگ‌سازی در صنعت بیمه همچنان اهمیت دارد. عارف عنوان کرد: باید در زمینه فرهنگ‌سازی و توجیه مردم در مورد اهمیت صنعت بیمه تلاش بیشتری کنیم تا به سمتی برویم که اجباری بودن از بیمه کنار گذاشته شده و کسی که می‌خواهد فعالیتی را شروع کند، بیمه را در اولویت قرار دهد.

تعرفه خودروهای وارداتی به نفع مونتاژکاران

دولت با نگاه به همه ضرایب، تعرفه خودروهای وارداتی را تعیین کرد تا خودروهای مونتاژی نیز بتوانند به تولید ادامه دهند. به گزارش ایرنا، محمد اتابک، وزیر صنعت، معدن و تجارت، گفت: امسال قیمت دلار وارداتی حدود ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان بود که این مباحث در تعرفه وارداتی در نظر گرفته شده است. هر قدر عمق قطعه‌سازی بالا برود به نفع مونتاژکاران و کسانی است که مونتاژ می‌کنند. تعرفه‌ها و ضرایب مصوب شده است که بر اساس آن واردات انجام می‌شود. او با بیان اینکه تعرفه‌ها در سازمان توسعه تجارت بررسی می‌شود، افزود: پس از آن به هیئت دولت ارسال و ابلاغ می‌شود، در صورتی که نیاز به اصلاح تعرفه باشد با تشکیل کمیسیون‌هایی در سازمان توسعه تجارت امکان بازنگری وجود دارد.

۶۰۰ هزار چاه غیر مجاز

حدود ۶۰۰ هزار چاه غیر مجاز در کشور داریم که بخش بزرگی از آنها در باغ و ویلاهای کوچک است. به گزارش ایرنا، صفر نبازی، معاون وزیر جهاد کشاورزی گفت: البته ۱۰۰ هزار چاه غیر مجاز در کشور خشک شده است. وزارت نیرو برای سال جاری حدود ۵۱ میلیارد مترمکعب منابع آب تجدیدپذیر در اختیار بخش کشاورزی قرار داده است. این در حالی است که در سال‌های گذشته سخن از ۹۰ تا ۹۰۰ میلیارد مترمکعب به‌میان می‌آمد و اکنون نه آن حجم آب وجود دارد و نه آن درصدها. او عنوان کرد: اگر الگوی کشت صحیح اجرا نشود، تحویل حجمی آب سامان نیابد و در اراضی مرغوب صرفاً کشت‌های اولویت‌دار انجام نشود، امکان دستیابی به پایداری تولید و امنیت غذایی وجود نخواهد داشت. کاهش ۲۰ میلیارد مترمکعب آب می‌تواند به معنای کاهش حدود ۲۰ میلیون تن تولید محصولات کشاورزی باشد؛ عددی که آثار جدی بر تراز غذایی کشور خواهد داشت.

عکس: علی‌مختدای/هم‌میدان

مواجهه با بنزین سه‌نرخه

جهت‌گیری متفاوت رسانه‌ها و جریان‌های اصلاح طلب و اصولگرا در تحلیل اضافه شدن نرخ جدید سوخت

سال پیش در دانشگاه شریف مورد بررسی قرار گرفته بود و قرار است در نهایت تخصیص بنزین به فرد به جای تخصیص بنزین به خودرو اجرایی شود. گفته شده این همان ایده‌ای است که دولت ابراهیم رئیسی تلاش کرد آن را در کیش و قشم به صورت آزمایشی انجام دهد که شکست خورد و به اجرای کشوری نرسید.

در این میان، سخنگوی دولت سیزدهم نیز از در انتقاد به دولت چهاردهم وارد شده است. **علی بهادری جهرمی**، بندهای مصوبه را دارای اشکال و تبعیض‌آمیز دانسته و حذف سهمیه بنزین خودروهای نورا و امغایر یا قانون اساسی خوانده است. او عنوان کرده که اگر دولت می‌تواند قیمت بنزین را به صورت فصلی تعیین کند، باید حقوق کارگران و کارمندان نیز فصلی و متناسب با نرخ تورم افزایش یابد.

همچنین **امیرحسین اثباتی**، نماینده مجلس و عضو جبهه پایداری، خیلی قبل‌تر از سه‌نرخ شدن بنزین گلایه کرده و گفته بود: «بحث سه‌نرخ شدن بنزین در حال جدی شدن است؛ آن هم با درصد ۵۰ درصدی شما مگر می‌خواهید کشور را به هم بزنید؟ می‌خواهید کشور را اداره کنید نه اینکه بر مردم فشار وارد کنید. اگر می‌خواهید بنزین را گران کنید حداقل ۱۵ درصد گران کنید باید جلوی قاچاق سوخت را بگیرید پمپ بنزینی داشته‌ایم که تراکش مالی یک ماه آن بیش از یک میلیارد تومان بوده است و این نشان از قاچاق سوخت دارد.»

پیش از اعلام طرح سه‌نرخ شدن، در ۲۴ آبان، **روزنامه فرهیختگان**، وابسته به دانشگاه آزاد که به اصولگرایان نزدیک است به صحبت‌های ثابتی که به طرح بنزین دولت اعتراض کرده بود، واکنش نشان داده و نوشته بود: «سخنان آقای ثابتی از یک‌سو می‌تواند از سر خبرخواهی باشد و از سوی دیگر و بدبینانه آن، می‌تواند ناشی از جهت‌گیری سیاسی و جناحی وی باشد. البته نویسنده معتقد است ایشان از سر خبرخواهی این موضوع را طرح کرده و هدفش حفظ امنیت و آرامش در کشور است. بااین حال، این سؤال نیز از ایشان به‌عنوان نماینده مردم در مجلس نیز مطرح است. اولاً ایده ایجابی ایشان برای حل معضل بنزین یعنی مصرف بیش از تولید، واردات گسترده و قاچاق گسترده و همچنین کسری شدید بودجه‌ای که این موضوع ایجاد می‌کند، چیست؟ ثانیاً چرا ایشان در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۴۰۰ با قدرت از طرح «وان» دکتر جلیلی که آن هم در نهایت مجبور بود قیمت را به بازار بپسارد یا افزایش قابل توجهی دهد، حمایت می‌کرد؛ اما امروز از ایده‌های غیرقیمتی سخن می‌گوید که به اعتقاد اقتصاددانان در نهایت با صرف هزینه بسیار گزاف، شاید برای مدت کوتاهی بتواند جلوی بخشی از قاچاق را بگیرد، ولی مشکل کسری بودجه، هزینه‌های گزاف واردات بنزین و مشکل افزایش شدید مصرف بنزین را حل نخواهد کرد. لازم به توضیح است که در کانال شخصی آقای ثابتی در پیام‌رسان ایتا، حداقل چندین پیام در تعریف و تمجید از طرح‌وان دکتر جلیلی قابل مشاهده است که اکثر آن مربوط به انتخابات سال ۱۴۰۰ بوده، زمانی که طرح وان از سوی طرفداران آقای جلیلی به عنوان الگوی نجات اقتصاد ایران یاد می‌شد.»

مجلس همیشه منتقد

هر چند برخی نمایندگان از طرح سه‌نرخ شدن بنزین گلایه دارند اما به نظر می‌رسد **محمدباقر قالیباف رئیس مجلس** با آن موافق باشد چرا که مصوبه بنزین ۳ نرخی در هیئت‌تطبیق مصوبات دولت در مجلس در دهم آذر تأیید شده است؛ هیئتی که متشکل از ۲۵ نفر است و زیر نظر رئیس مجلس تشکیل می‌شود.

شمس‌الدین حسینی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس از لزوم اصلاح شیوه سیاست‌گذاری دولت گفت و عنوان کرد: «انکته‌ای که باید توجه کنیم این است که دولت نباید تنها به دنبال جبران کسری بودجه خودش باشد و به کسری بودجه خانوار توجه نکند. انتظار

قیمت بنزین سهمیه‌ای را ۱۵۰۰ تومان و قیمت بنزین آزاد را ۳۰۰۰ تومان تعیین کردند و با این تصمیم چند روزی کشور در التهاب بود و تعدادی کشته شدند. حسن روحانی بعدها گفت که خود او نیز روز جمعه از گرانی بنزین خبردار شده بود. در سه سال دولت مرحوم ابراهیم رئیسی تغییری در قیمت بنزین رخ نداد که بسیاری دلیل آن را ترس از اتفاقات آبان ۱۳۹۸ می‌دانستند اما حالا دولت مسعود پزشکیان بنا به شرایط اقتصادی کشور تصمیم به سه‌نرخ کردن بنزین گرفته که می‌توان آن را پله اول حذف نرخ اول و دوم و گرانی رسمی بنزین دانست. باید به این نکته نیز توجه داشت که نرخ سوم بنزین عددی ثابت نخواهد ماند و وزارت نفت موظف است قیمت سوخت‌گیری یا کارت جایگاه را به صورت فصلی و بر اساس میانگین قیمت خرید بنزین از پالایشگاه‌ها در فصل قبل محاسبه کند؛ پس امکان افزایش یا کاهش آن نیز در فصول مختلف وجود دارد.

بنزین در مناظره

خرداد سال پیش، مسعود پزشکیان و سعید جلیلی بر سر رسیدن به کرسی ریاست‌جمهوری با هم مناظره کردند و هر کدام نظر خود را درباره قیمت بنزین عنوان کردند. مسعود پزشکیان درباره مدیریت حامل‌های انرژی در آن مناظره گفته بود: «بدون کارشناسی و گفت‌وگو با مردم افزایش قیمت بنزین نباید رخ می‌داد اما نمی‌شود سوسپسید را بدهیم به پولدارها ولی بقیه هزینه گرانی را بدهند. باید راه حلی را پیدا کنیم که بتوانیم سهم همه را بدهیم.»

سعید جلیلی در انتخابات سال ۱۴۰۰ از «طرح وان» رونمایی کرده بود که آن را در سال ۱۴۰۳ نیز مطرح کرد. جلیلی طرح خود را اینگونه توضیح داده بود: «طرح مدنظر ما به‌طور خلاصه این بود که ما در کشور میزان مشخصی مصرف حامل‌های انرژی داریم؛ شامل گاز، برق، بنزین، گازوئیل و... این میزان را تقسیم بر جمعیت کشور می‌کنیم که یک واحد انرژی یا به اختصار وان که شامل سیدی از حامل‌های انرژی است به‌دست می‌آید. حق بر خورداری از این واحد انرژی را به صورت برابر به افراد جامعه داده و مدیریت مصرفش را در اختیار مردم قرار می‌دهیم. مردم می‌توانند مصرف کنند یا به افرادی که مصرف بیشتری دارند، بفروشند. این می‌شود هم توزیع عادلانه، هم اصلاح الگوی مصرف و هم دولت برخلاف طرح‌های مشابه، پولی از جیب خودش نمی‌دهد.» در این طرح اما تکلیف قیمت مشخص نشده است.

پزشکیان بعد از یک سال که از ریاست‌جمهوری او می‌گذرد، تصمیم سخت افزایش قیمت بنزین را گرفت اما ماه گذشته، اسماعیل سقاب اصفهانی را به عنوان رئیس سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی منصوب کرد که به دلیل نزدیکی او به سعید جلیلی، صدای مدافعان دولت را درآورد. رئیس‌جمهور از انتصاب او دفاع کرد و گفت از میان طرح‌ها و مباحث و برنامه‌ها، تحلیل‌ها و تسلط تیم و شخص آقای سقاب اصفهانی جامع‌تر، دقیق‌تر و کارآمدتر بود و به همین دلیل او را انتخاب کرده است. اما این‌طور که به نظر می‌رسد طرح سقاب همان طرح وان سعید جلیلی است که در مبارزات انتخاباتی آن را مطرح کرده بود و طرح اولیه آن بیست

سعید جلیلی در انتخابات سال ۱۴۰۰ از «طرح وان» رونمایی کرده بود که آن را در سال ۱۴۰۳ نیز مطرح کرد. جلیلی طرح خود را اینگونه توضیح داده بود: «طرح مدنظر ما به‌طور خلاصه این بود که ما در کشور میزان مشخصی مصرف حامل‌های انرژی داریم؛ این میزان را تقسیم بر جمعیت کشور می‌کنیم که یک واحد انرژی یا به اختصار وان که شامل سیدی از حامل‌های انرژی است به‌دست می‌آید. حق بر خورداری از این واحد انرژی را به صورت برابر به افراد جامعه داده و مدیریت مصرفش را در اختیار مردم قرار می‌دهیم.

مردم قرار می‌دهیم

روزی که غلامعلی حدادعادل، رئیس مجلس هفتم در آخرین روزهای سال ۱۳۸۳ لایحه‌نزدن به میان خبرنگاران آمد و به مردم عیدی داد که قیمت بنزین در سال آینده گران نخواهد شد را می‌توان آغاز بلاهایی دانست که قیمت بنزین در بیست سال اخیر بر سر مردم و حتی دولت‌ها آورده است. اتفاقی که همچنان تن هر دولتی را برای گران کردن حامل‌های انرژی می‌لرزاند و آن عیدی نطلبیده و گران نشدن پلکانی بنزین که از دولت سیدمحمد خاتمی شروع شده بود، تأثیر مستقیم بر زندگی مردم دارد. مجلس هفتم و چهره‌های اصولگرایی منتقد دولت همچون احمد توکلی، الیاس نادران، محمد خوش‌چهره، در آخرین ماه‌های بر سر کار بودن دولت اصلاحات، مدعی شدند که ریشه تورم اقتصاد در کشور افزایش هرساله قیمت بنزین است و تصمیم گرفتند که افزایش پلکانی آن را متوقف کنند و به قول حدادعادل به مردم عیدی دادند.

حشمت‌الله فلاحت‌پیشه، نماینده مجلس هفتم در گفت‌وگو با فرارو، ماجرا را اینگونه توضیح داده است: «در زمان مجلس هفتم و ریاست حدادعادل بر مجلس، نمایندگان اقتصادی مجلس که همگی اصول‌گرا بودند به رهبری احمد توکلی و تلاش زیاد الیاس نادران طرح تثبیت قیمت‌ها را کلید زدند و معتقد بودند این افزایش سالیانه و پلکانی قیمت حامل‌های انرژی به ضرر مردم است، این طرح به رای گذاشته شد و با تلاش حدادعادل به عنوان رئیس مجلس این طرح رای آورد. با توجه به این موضوع و در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۸۴، احمدی‌نژاد از این موضوع استفاده کرد و با سوار شدن بر موج این دستاورد اصول‌گرایان در مجلس هفتم، به ریاست‌جمهوری رسید. اما در ادامه خود احمدی‌نژاد نیز در سال ۸۸ دید که نمی‌تواند با این نظام یارانه‌ای ادامه دهد، طرح هدفمندسازی یارانه‌ها را کلید زد و قیمت بنزین را در سال ۸۸ به قیمت فوب خلیج فارس رساند، بنابراین این امر نشان داد که آن اقدام مجلس هفتم کاملاً سیاسی بود.»

براساس تصمیم مجلس هفتم، اصلاحی در ماده ۳ قانون برنامه چهارم توسعه که به قانون تثبیت قیمت‌ها معروف شد، صورت گرفت و طرح افزایش پلکانی قیمت بنزین در محدوده‌های ده تا بیست درصد متوقف شد. محمود احمدی‌نژاد در سال ۱۳۸۶، سهمیه‌بندی بنزین را آغاز و آن را دوجنرخ کرد که صدای مردم را درآورد. این روند ادامه داشت و در سال ۱۳۸۷، بنزین سهمیه‌ای ۱۰۰ تومان و سهمیه آزاد به قیمت ۴۰۰ تومان فروخته شد. در سال ۱۳۸۹، قیمت سهمیه ۴۰۰ تومان و قیمت آزاد ۷۰۰ تومان شد. در سال ۱۳۹۳، حسن روحانی یک سال بعد از اینکه به پاستور رفته بود، قیمت سهمیه را ۷۰۰ تومان و قیمت آزاد را ۱۰۰۰ تومان تعیین کرد و از سال بعد قید دوجنرخ شدن بنزین را زد و به مدت چهار سال آن را به قیمت ۱۰۰۰ تومان فروخت. اما در آبان سال ۱۳۹۸ سران‌قوا در تصمیمی جمعی،